

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti orehovana ali v Gorici na dom pošiljana:

vsa leto 15 K
3/4 10 .
1/2 5 .

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kafipot po Goriskem in Goriškobanškem“ in „Kafipot po Ljubljani in Kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. popoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnina in oglase je plačati loco ferlat. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge rači, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soča“ sak potek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1'60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gori in naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v esk ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Leban na tokališču, Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabičič) tiska in zal.

Lekcija dr. Tumi — o naprednosti.

Dr. Tuma je zajahal svoje staro kljuse in mi dal v „Delavskem Listu“ lekcijo o — naprednosti. Blagovolil mi je dati ta-le pouk :

„Ste predsednik izvrševalnega odbora napredne stranke in zastopnik narodne liberalne stranke goriških slovenskih mest in trgov. Le s tega stališča je sploh bila dana možnost, polemizirati z Vami, v tem oziru pa je polemika dejansko obrodila plod. Slovenski politični svet sedaj pozna Vašo naprednost, Vašo svobodomiselnost in Vašo demokratičnost.

Trudil sem se leta 1899. zama, Vam pojasniti razliko med liberalizmom in naprednostjo, ker ste po značaju in svoji vzgoji instinktivno liberalci. Naprednosti pa, kakor vidim, še danes ne razumete. Napreden je politični strankar tedaj, kadar priznava one politične principe in jih zastopa, ki se nam podajajo na podlagi rezultatov moderne vede. Ne podaja torej nikake posebne vsebine političnega programa, ne političnega načela, marveč le splošno naglasi, da stranka stremi prilagoditi političnemu življenju pridobitke socijalne vede. Rezultati umskega dela 19. stoletja se dajo pač izraziti z nazivi darvinizem, marksizem, naturalizem in subjektivni estetizem. Od političnih strank stoji na tem modernem stališču, torej najbolj naprednem stališču socijalnodemokratska stranka. Ako se Vi kot načelnik napredne stranke na Goriskem borite proti dejansko napredni socijalnodemokratski stranki, potem pač tajite listni stranki naprednost in bijete sebe po obrazu. Z bojem proti naprednim idejam ste dokazali, da ste dejansko nazadnjak, liberalci, in sicer hujski nazadnjak nego klerikalna struja, ki je danes prevzela stališče marksizma, kolikor se tiče socijalnega in ekonomskega vprašanja, ter povdarja posebej le versko stališče in je raditega nasprotnica socijalnodemokratske stranke“.

Za predsednika izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke je gotovo hud

poper, ako mu kdo reče, da ne zna ločiti liberalizma od naprednosti. Ali od dr. Tume ni nič drugega pričakovati, saj on pozna v vseh stanovah in v vseh strokah same tepce in nevedneže; vso znanost je požrl on sam. Na tak način je obdelal doslej vsakogar, ki mu je prišel na pot.

Ali predsednik n.-n. stranke ne sme molčati na take neslanosti, — zato eto odgovor.

Dr. Tuma mi podaja v l. 1909. pouk o naprednosti in govori silno učeno, da: . . . „napreden je politični strankar le tedaj, kadar priznava one politične principe in jih zastopa, ki se nam podajajo na podlagi rezultatov moderne vede“. Govori dalje o marksizmu, o naprednosti socijalnodemokratske stranke itd., česar jaz — stari liberalci, ne razumem.

Prav prijetno mi je, da morem toliko šopirnost dr. Tume temeljito osmešiti s ponatiso m svojega članka iz „Soča“ 27. aprila 1904. Čitatelji naj sodijo, ali nisem prave naprednosti stokrat bolje in lepše označil.

Oni del članka, naslovljen dunajski „Sloveniji“, glasi tako-le:

„Le naravno je, da stremjenja najboljših mož med vsemi kulturnimi narodi za enotnim svetovnim nazorom kot rezultatom svobodne vede in znanosti, ni moglo ostati brez vpliva na nas Slovence, dasi smo majhen narod. Dogodki l. 1848. so pretresli tudi Slovence, — in odsevi filozofskega sistema, ki je vzbudil veliko francosko revolucijo in za njo druge, so prav živo razvneli tudi slovenske duhove po vatikanskem koncilu. Liberalna era je slavila svoje triumfe v političnem in gospodarskem razvoju narodov, dala nam je mestanske sloje, ki so se osvobojevali duševskega in pleniškega varuštva, in kar je glavno: vzdržala je boj proti nasprotnikom svobodne vede in znanosti, ali da se izrečem kratko brez daljnih opisov: proti klerikalizmu in njega pogubonosnim atentatom na svobodo vesti in mišljenja.

Ali prav tako je umevno in naravno, da je prevladal pri nas v tej „moderni“

struji narodnostni moment. Boj za obstanek ter vsostranski napredek naroda je korakal v prvih vrstah, katerim se je moralo umikati bolj v ozadje stremjenje za modernim svetovnim nazorom, ali čisto je pa buknilo i to na dan z nekako vulkansko silo, in tedaj je postal boj med dvema slovenskima strankama bolj akuten.

Ta boj je v zadnjih letih prav srdit. Sodimo o njem kakorkoli, ali jedno zaslu go treba priznati, namreč to, da se že široko ljudske mase ogrevajo za tiste ideje, ki prav gotovo tvorijo prvine bodočemu enotnemu svetovnemu naziranju, ker proste okov šopirnih najemnikov vic, nebes in pekla.

Istotako pa tudi vemo, da je stari liberalizem dovršil svojo nalogo. In ako vsklika novostrojkar: „Liberalci v tem starem pomenu besede ne moremo biti!“ tedaj je moj kratek odgovor ta: **Mi tudi ne!** Mi dobro vemo, kaj spada v zgodovino, ali hočemo biti i pravični sodniki onega velepomembnega stremjenja, ki vendar ni bilo nič drugega nego neobhodna potreba v svetovnem razvoju! — Mi smo danes liberalci v novem pomenu te besede, saj se tudi nazivamo narodno-napredne, kar pomeni, da hočemo na dobrih ostankih starega liberalizma napredovati z duhom časa ter boriti se v družbi z naprednimi življi za filozofični ustroj modernega enotnega svetovnega nazora, pripomoči temu do zmage i med našim ljudstvom, dotlej pa odbijati grde nakane rimskih hlapcev srednjeveške sladke teme. — Sloveski modernizovani liberalci ali narodno-napredni mozejo si kratko i malo ne domišljnjem, da mi rešimo to svetovno vprašanje, toda mi si pa tudi ne moremo in si nočemo mašiti ušes pred glasovi, ki vpijejo po odresitvi človeštva iz jeme, iz negotovosti, iz nejasnosti in njenih spon, z ato korakamo z duhom in napredkom časa, v nadi, da v okvirju tistega vesoljnega svetovnega naziranja dobi svojo srečo in zadovoljnost tudi mali narod slovenski. — Da mi nismo smod-

nika iznasli, to vemo sami, da vse, kar se rodi v naših glavah, ni kvintesenca suhe modrosti in nezmotljivosti, to tudi vemo — da bi i novostrojari s pohvaljenim „nekim zdravim razumom“ ne mogli opravičeno grajati česa, kar se je zgodilo, tudi to more biti, ali vse to še ne opravičuje stališča „Slovenije“ z ozirom na slovenske stranke, — kajti glavno vprašanje tu je: ali so vna s pogoji za razvoj modernega, enotnega svetovnega naziranja? In to so! Mismo najnovodobniša stranka — pomlajenega liberalizma, ki je ohranilo dobro starino ter se pomladil in osvežil z rezultati mnogoletne preskušnje in filozofičnega raziskovanja zadnjih let.

Torej pomlajenje, prememba, preosnova! Pa saj vidimo doslej, da stalno je le prememba! Tok časa drvi naprej, in srečeni tisti, k ga dohaja. — Stari liberalizem je doigral, ali kako daleč pojde preosnova, — kdo to vé?

Ob boku liberalnega odpora proti reakcionarnim slepičem in izkoriščevalcem ljudskih mas se je pojavil — socijalizem, stranka še velike bodočnosti: Marxov filozofični sistem si je osvojil skoro na mah ogromne množice delavskih slojev vseh kategorij. Vsi dihamo pod težo tega svetovnega gibanja! Kako divno so donele revolucijske Marxove teorije na ušesa milijonov in milijonov ušes trpečih ljudskih mas! Stali smo pred družabno in gospodarsko revolucijo! — In kaj smo doživeli? V Marxizmu samem se vrši zdrava korektura; kar je bilo še pred kratkim prvo načelo (historični materijalizem), se umika milejšim oblikam, in toli proslavljena revolucijska taktika se umika sicer tudi dovolj energičnim zahtevam in težnjam po temeljitih socijalnih reformah. — Kako daleč pojde pričeta preosnova, kam privede socijalizem treznejša doba evolucije? Kdo to ve?!

Vara se grozno, kdor meni, da še vedno trajajoča kriza v socijalizmu uniči to gibanje; ali enako se varajo tisti, ki besedičijo, da je konec liberalizmu. Pomlajen, osvežen, očvrščen z naprednimi idejami se v mnogočem približuje ostalim svobodoljubnim, po nekakem

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoski pisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

Athos priredi z glavco, potem se obrne in vpraša skoro v zadregi, da izdaja pred skeptičnim Aramisom svoje očetovske skrbi:

— In poznate li, gospod vojvoda, gospoda Bragelonna, petnajstletnega mladeniča, ki je prideljen Princu?

— Da, seveda, odvrne Chätillon, prišel je danes zjutraj k nam s Princem. Dražesten mladenič! Ali je vaš prijatelj, gospod grof?

— Da, gospod, odvrne Athos sladko ginjen, tako drag prijatelj, da bi ga celo silno rad videl. Je li to mogoče?

— Prav lahko, gospod. Blagovolite iti z menoj in popeljem vas v glavni tabor.

— Hola! pravi Aramis ter se obrne, čujte ta ropot za nami!

— Da, res, četa jezdecov prihaja proti nam! pravi Chätillon.

— Koadjutorja poznam po njegovem fronderskem klobuku.

— In Beauforta po njegovih belih peresih.

— V naglem diru prihajajo. Princ je tudi z njimi. Ah, zdaj jih je ostavil.

— Znamenje kliče k orožju! vsklikne Chätillon. Ali čujeta? Treba se je informirati.

In res, vojaki so hiteli k orožju, jezdec, ki so stali na tleh, so sedali zopet v sedla, trombe so pele, bobni so ropotali; Beaufort je potegnil meč.

Tudi Princ je dal znamenje, in vsi častniki kraljeve armade, ki so bili sedaj pomešani med pariškimi četami, so hiteli k njemu.

— Gospoda, pravi Chätillon, premirje je nehalo, to je jasno; udarimo se. Pojdita torej v Charenton. kajti jaz prav kmalu napadem. Princ mi je že dajal znamenje.

In res, princ čev prapor se je dvignil trikrat zaporedoma kvišku.

— Na svidenje, vitez! zakliče Chätillon ter odide v naglem diru, da bi dohitel svoje spremstvo.

Athos in Aramis obrneta konje ter gresta pozdravit koadjutorja in Beauforta. Bouillon je pa imel proti koncu posvetovanja tako silen napad putike, da so ga morali peljati nazaj v Pariz v posteljo.

Zato je pa vojvoda Elbeuf, obdan od svojih štirih sinov kakor od častnega sveta, tekal semintja med vrstami pariške armade.

Med tem se je naredil med Charentonom in kraljevo armado širok bel prostor; bilo je videti, kakor da hoče biti ta prostor zadnje ležišče za trupla padlih.

— Ta Mazarin je res prava sramota za Francojce! pravi koadjutor ter si priveže trdnje pas svojega meča, ki ga je nosil kot stari vojaški prelati vrhu svoje simare. Pedant je, ki bi rad vladal Francijo kakor kako kmetijo! In zato tudi Francojca ne more upati sreče in miru, dokler bo on tu!

— Videti je, da se nista sporazumela glede barve klobuka, pravi Aramis.

V istem trenutku dvigne Beaufort svoj meč, rekoč:

— Gospoda, zastoj je bila naša diplomacija; hoteli smo se iznebiti tega ničevega Mazarinija! toda kraljica, ki je vanj zatelebane, ga hoče na vsak način obdržati za ministra: in tako nam preostaja samo eno sredstvo, da ga skupno pobijemo.

— Prav, pravi koadjutor, tu se vidi priznana Beaufortova zgovornost.

— K sreči popravi svoje napake, ki jih dela v francoščini, z ostrino svojega meča, pravi Aramis.

— Ba! pravi koadjutor zaničljivo, zagotavljam vas, da je med celo to vojsko zelo bled.

In s temi besedami potegne tudi koadjutor svoj meč, rekoč:

— Gospoda, glejte, sovražnik nam že prihaja naproti: upam pač, da mu prihranimo polovico poti.

In ne da bi se brigal za to, če mu kdo sledi ali ne, je odšel. Njegov polk, ki je imel ime »korintski polk« po koadjutorjevi škofiji, se je razvil za njim v bojni red ter začel bitko.

Beaufort pa je obrnil svojo konjico pod vodstvom Noirmontiers-ovim proti Etampes-u, kjer je imela trčiti na sprevod z živili, ki so ga Parižani nestrpnno pričakovali. Beaufort je bil pripravljen, da sam poseže vmes.

Chanleu, ki je poveljeval mestu, je hotel z jedrom svojih čet odvrniti napad in v slučaju, da bi bil sovražnik odbit, poskusiti celo sam napad.

modernem preobratu hlepečim množicam, — in ni izključeno, da pride pred vsem do solidarnega boja proti skupnemu nasprotniku, prepustivši poznejši dobi. končno filozofsko definicijo onega svetovnega razmerja.“

Tu je torej moj odgovor v l. 1904. na Tumovo bahaštvo v l. 1909. Vsakdo naj sodi sam, ali ne dobiva dr. Tuma klofuto za klofuto z vsakim. mojim stavkom. In še več! Dobil je v tem ponatisu tudi že lep kos odgovora na drugo očitaje... boja proti socializmu. O tem pa še nekaj prihodnjic!

A. Gabršček.

Lumparija — Gregorciceve „Gorice“.

Semeniški profesor dr. Anton Gregorič uživa na Goriškem to žalostno slavo, da njegova „Gorica“ uganja najostudnejše lumparije vsake baže; krađe čast rodoljubom na najinfamnejše načine, če jo pa kdo požene pred kazenskega sodnika, pa se posvečeni falotje skrijejo za uboge slamnate hrbte, ne nastopijo niti dokaza resnice ter pustijo obsoditi nedolžne plačane sužnje zaradi pregreška — zanemarjene dolžne pažnje.

Kako „Gorica“ in „Primorski List“ s peklenško škodoželjnostjo obratata napredne zavode in ustanove, je znana reč. V soboto pa je priobčila „Gorica“ uvodnik „Liberalna gospodarska mizerija“, ki v falotstvu nadkrikuje vse, kar si je do zdaj dovoljevala. Spravila se je nad Mizarsko za drugo in potem nad Trgovsko-obrtno zadrugo. Kar se „Mizarske“ tiče, dobi „Gorica“ brez dvoma po zlobnih čeljustih od načelnstva samega. — Načelnstvo T. o. z. je poslalo „Gorici“ popravek, ki razkrinka nesramne falsifikatorje pri „Gorici“. Mi priobčujemo danes tale odgovor:

„Gorica“ je falsifikovala račune in prišla do zaključka, da znaša čisti dohodek Trgovskega doma in hotela Südbahn celih — K 2044.09, kar da za glavnico 701.039.44 le 0.29% obrestovanje. — Toda „Gorica“ je nesramno skvarila račun za l. 1907., po katerem pa znaša čisti prinos — K 17.507.06 ali okroglo 2 1/2%, — vrhu tega sta stanovala brezplačno v „Trgovskem domu“ — zadruga sama ter Pevsko in glasbeno društvo, ki je dobivalo vsa leta stanovanje — brezplačno.

Pripomniti je, da v obeh stavbah T. o. z. je uvedena progresivna najemščina, da bode torej polagoma obrestovanje višje. Da bi se pa take stavbe kdaj zares... „rentirale“, tega pa nikdo ne pričakuje. T. o. z. namen je, da že zdaj narodu koristi, ne pa da si zbira visoke rezervne fonde. Saj tudi tako pride za druga v 10 letih vsaj do 400.000 K rezerv, kar je že ogromen denar, vrhu tega pa koristi s svojimi stavbami ugledu in časti in ponosu goriških Slovencev. Saj je kupila v ulici sv. Ivana tudi „Društveni dom“, kjer je zdaj pod streho — 8 narodnih društev ter ima „Sokol“ veliko, docela novo telovadnico.

„Gorica“ je imela toliko nesramnosti, da je hotela škodovati slovenskemu denarnemu zavodu ob istem času, ko ima „Centralna posojilnica“, torej klerikalni zavod, malo dalje od Trg. doma hišo, ki se je v l. 1907. še slabše obrestoval nego naše stavbe. Evo dokaz:

Iz računskega zaključka Centralne posojilnice posnemamo, da je imela investovan v stavbah koncem l. 1907. znesek K 164.853.81; iz računa izgube in dobička te posojilnice pa, da so znašali dohodki teh stavb prejeti: V. letu 1906. za leto 1907. . . . K 600.—

1907. po dobitku predplačil 6737.85
za leto 1908. 6737.85
zaostala stanarina za leto 1907. 58.33

torej vsi dohodki za leto 1907. K 7396.18
troški uprave pa 3584.40

čisti donos stavb za l. 1907. K 3811.78

Razdelivši to svoto na obresti okroglih 165.000 kron, dobimo, da so se obrestovale stavbe Centralne posojilnice v letu 1907. po 2.31 od sto. — dočim so se obrestovale naše stavbe 2 1/2%. — Ali smo mi kaj zinjili proti „Centralni“? In vendar utegne „Centralna“ težje prenašati vsako izgubo, ker ob nakupu ni še imela svojega imanja niti za — prenosne takse in nakupne troške! Mi vemo, da se ne obrestuje nikjer bolje noben „Narodni dom“, redko katere hiše denarnih zavodov, — vendar posloplja stojé, koristijo narodu, človeštvu, — in nikdo ne vpraša, zakaj ne nosijo dovolj visokih obrestij, ker nikdo lože ne žrtvuje v take namene nego denarni zavodi. Ako ti nič ne žrtvuje, kdo pa?! Zato le čast možem, ki so skrbeli, da

so prišle v narodne roke razne stavbe, — in tudi bivši hotel „Central“, čeprav se dovoljao ne obrestuje. Kdor pa tako pisari, kakor „Gorica“ v soboto, je čisto navaden falot, ki je vreden le splošnega zaničevanja.

Dr. Anton Gregorič — denite si ta članek za zrcalo, da vas oblije rdečica srama in zaslužnega preziranjaja!

DOPISI.

Iz bouškega okraja.

Iz Loga pod Mangartom. — Zabaven večer s šaljivim srečkanjem, ki se je vršil ob mnogobrojni udeležbi dne 16. t. m. v prostorih g. Andreja Černota v Sp. Logu, je vspjel v moralnem in gmotnem oziru kar najbolje. Kljub slabemu vremenu je prišlo mnogo gostov iz Bovca in več g. častnikov iz Kluz, da so pokazali ljubezen do naše revne šolske mladine, kateri pripade čisti dobiček — (152 K 93 vin.) — V imenu ubožnih učencev se podpisani vodstvi najljudnejše zahvalujeta vsem, ki so pripomogli na katerikoli način, da je naš večer tako nepričakovano dobro vspjel, zahvalujeta se vsem obiskovalcem in vsem onim, ki so darovali lepe dobitke za šaljivo srečkanje, prispevali v denarju. Zelo so povzdignili večer in prinesli lep dobiček krasni šopki iz planink, ki jih je daroval g. A. Jakelj. Hvala gospodinjama Anici Jerše in Anici Andryšek, ki sta jih do zadnjega razprodal! Hvala vsem, ki so prodajali listke, redarju (g. J. Jakelj), ječarju (g. V. Mavrič) in sodniku (g. Widmoserju), ki so vsi vestno vršili svojo službo v prid blaginji. Posebej se je spomniti g. Antona Widmoserja, c. kr. nadpaznika, ki je Nemeč, pa vendar vedno prav naklonjen tukajšnjemu slovenskemu prebivalstvu. Delavci mu pravijo le „stric“. Tej prireditvi je bil on duša; spretno pa mu je pomagal njegov tovariš g. Schramm iz Rabelja. Žal, da bomo morali našemu g. Widmoserju v najkrajšem času podati roko v slovo, katerega je omenil svojim delaycem že na tem večeru. Pojde, toda pusti lep spomin v srcih dobrih Ložanov. Vsem še enkrat hvala!

Vodstvi ljudske šole v Logu in Strmcu.

Iz goriške okolice.

Iz Čepovana. — Bližajo se občinske volitve. Od strani se sliši, da namerava zasesti županski stolec neki zagrizen pristaš klerikalne stranke. Volilci, pozor! Izvolite moža iz svoje srede, ki bo vestno deloval v korist občini.

Domače vesti.

OPOZARIAMO, da se vrši danes ob 8. uri zvečer v prostorih „Slov. bralnega in podpornega društva“ v Gorici sestanek pripravljalnega odbora Narodne delavske organizacije.

Predavanje. — Jutri se bo vršilo predavanje v dvorani pri zlatem Jelenu od 8—9 zvečer. Predaval bo dr. Dinko Puc o socijalnih gibanjih in teorijah od prvih začetkov do Marksa. (Drugi del.)

Kako so Lahi zmagali! — Prišli smo na sled — škandalom, ki so pripomogli Lahom do zmage v trgovsko zbornico. Kakor znano, smo oddali Slovenci 906 glasov, Lahi 1146. — Konstatujemo, da je prišlo 12. in 13. t. m. le malo volilcev osebno volit, a še ti so bili po večini Slovenci, — ogromna večina glasovnic je morala biti oddana do 4. t. m. pri politični oblasti (glavarstva in magistrat v Gorici). —

Ali dočim smo Slovenci oddali do 4. t. m. vse glasovnice pravilno, z imenom volilca na zavitku, — ni bilo oddano v Gradišću sfero nič glasovnic. Naš zaupnik iz Krmína, ki je nadzoroval laško agitacijo, je dognal, da so celo iz Krmína poslali na glavarstvo nekaj glasovnic v skupnem zavitku, brez imen volilcev od zunaj, — isto tako se je zgodilo le še iz par občin, drugih glasovnic Lahi sploh niso poslali do 4. t. m.

Vprašamo predsednika volilne komisije grofa Attemsa: odkod so torej došle laške glasovnice, ki so 12. in 13. t. m. zmagale pravilno oddane slovenske glasove?! Na dan z resnico!

Nozakoniti deželni odbor oddaja službe pri deželni narišnici, pa kar brez razpisa. Nastanil je meguzberja s plačo 2400 K, nekoga Laha seveda! V znamenju „jednako-

pravnosti“ so imenovali Slovenca pa za kurjača s plačo, za polovico manjšo. Pajer hoče spraviti hitro v dež. službe sedaj vse polno Lahov. — Protestujemo proti temu, da oddaja službe nezakoniti dež. odbor. Dež. zbor naj se razpusti in imenovana naj izvirši nov dež. odbor. — Berbuč k vsem takim imenovanjem po Pajerjevem sistemu — ki ma!

Družinski večer slov. obrtnikov in trgovcev bo, kakor že naznanjeno, v soboto 30. t. m. „pri Jelenu“ zvečer ob 8 1/2 s sodelovanjem vojaške godbe. Vabi se k obilni udeležbi obrtnike in trgovce ter prijatelje in znance. Namen družinskega večera je ta, da se spoznavamo in pozahavamo med seboj. Čisti dobiček je namenjen vdovinski in sirotinski ustanovi „Trg. obrt. društva“. Vstopnina 1 K, dame proste. Glede na blag namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

Nov nemški sodnik v Primorju. — Pred kratkim smo poročali, da je premešten iz Kočevja na Kranjskem v Koper sodnik dr. Karol Krauseneck. O tem nemškem sodnem uradniku piše „Slov. Narod“:

„Oglejmo si natančneje dr. Karla Krausenecka, c. kr. sodnika v Kočevju, ki ga je prav sedaj justično ministrstvo prestavilo v Koper. — Od kod je pravzaprav Krauseneck prišel na Kranjsko, tega nam status ne pove, vemo pa, da se je svetnik Emil Rizzoli, ki je po imenu Lah, po mišljenju Nemeč, sploh vse, le Slovenec ne, izrazil nekoč pri glavni razpravi o njem: „Dieser Mensch passt doch nicht zum Richter in Krain, da er slovenisch nicht versteht,“ pri čemer ga je dvorni svetnik Gerdesič precej pisano pogledal. Koliko nesreče lahko zakrivi sodnik, če slovenščine ne razume ali če ne pozna kmečkih razmer! Leta 1903., torej nekaj mesecev pozneje, ko je prišel Krauseneck v Kočevje, pride neki slovenski kmetič v sodišče tožiti svojega sosedo, češ, da mu je na meji posekal nekaj smrek, v vrednosti nad 50 K, in zadene na dr. Krausenecka. Ta je gledal kakor gornještarski „Todi“, ker ni razumel slovensko govorečega kmetiča; za tolmača je služil tedanji pisar — sedaj davčni asistent Prime —, ki pa je tako hudo ječjal, da ga ni mogel živ krst razumeti. Kako je bila tožba sprejeta na zapisnik, si vsakdo lahko predstavlja, le kmetu se je čudno zdelo, da ni nič plačal za stempelne, a še bolj debelo je zazijal nasprotnik po dostavitvi sodnega poziva, iz katerega je doznal, da ga državno pravdnitstvo preganja radi hudodelstva tatvine. Uvedla se je preiskava in ta je dogrnala z izvedenci na licu mesta, da je ovadenec posekal smreke na svojem svetu. Preiskava je bila sicer ustavljena, toda ovadenec je vložil proti ovaditelju nasprotno ovadbo radi hudodelstva obrekovanja po § 209. kaz. zak. in dosegel, da je bil nasprotnik — to je tisti, ki je prvotno iskal pri sodišču pravne pomoči, obsojen na večtedensko ječo pri okrožnem sodišču v Novem mestu. Nič mu ni pomagala njegova trditev, da ni imel namena koga ovaditi radi hudodelstva tatvine, marveč vložiti le civilno tožbo na odškodnino ali radi motenja posesti; Krauseneck je bil v tej preiskavi kot priča zaslisan in je potrdil, da je kmetič izrecno zahteval, da se sprejme na zapisnik kazenska ovadba. Če bi bil Krauseneck razumel kmetov jezik ali pa kolikaj poznal kmečke razmere, bi v tem slučaju gotovo ne sprejel kazenske ovadbe, marveč civilno tožbo. Kdaj pa toži sosed sosedu za tatvino, če mu ta na meji poseka drevo? To je kvečjemu motenje posesti! Tako je ta sodnik vsled neznanja slovenskega jezika in nepoznanja kmečkih razmer pripravil enega slovenskega davkoplačevalca v preiskavo radi hudodelstva tatvine, drugega pa v ječo. Gospodine Pitreich si da ta dva spisa lahko v upogled predložiti, eden se nahaja pri c. kr. okrajnem sodišču v Kočevju, drugi pa pri okrožnem v Novem mestu; postregli bi mu tudi lahko z opravnico številko dotičnih spisov, toda to si prihranimo do tedaj, ko nam bo poslal uradni popravek. Radovedni smo le, kako bo ta Krauseneck uradoval v Kopru!“

Ta import domačim sodnikom najbrže nič ne ugaja. Slovenci pa se moramo prav lepo zahvaliti, da se vzame v področje tržiške višje sodnje človeka, ki ne zna slovenski. Kdor hoče biti sodnik v Kopru, ta mora znati slovensko. Ker pa ne zna, ne tiče ne v Koper in ne sploh nikamor na nobeno sodnijsko mesto v naših primorskih deželah. Slovenski poslanci iz Primorja naj protestirajo v parlamentu proti importu takih slov. jezika nezmožnih tujcev ter se zavarujejo proti temu, da bi se v bodoče še kaj takega pripetilo!

Pa srečo imajo taki-le nemški sodnijski uradniki v naših deželah. Hitro avanzirajo in pa naši ljubeznivi laški listi jih pustijo čisto pri miru. Vsakega slovenskega sodnika, ki je imenovan n. pr. za Gorico ali Trst, oblajajo, Nemce, ki ne znajo ne laško ne slovensko, pa puščajo lepo v miru. Vedo, da slovenski sodnik gre naprej le, če je najbolje vsestransko kvalifikovan, torej tudi jezikovno, vendar jih napadajo ter lažejo o njih, da ne znajo laško, Nemeč pa prizanesajo neznanje laščine. Pred leti smo imeli v Gorici nekega nemškega sodnika, ki ni znal ne slovensko ne laško. Lahi pa so se mu klanjali do tal. Počasi se je bil privadil toliko, da je zmerjal šempaskega kmeta, da je „glavotrden“, mešal pa je laščino in slovenščino tako, da je vprašal laškega kmetiča: Dove se questa krava? — Tako jezikovno nesposobnih sodnikov ne trpimo. Zato morajo porabiti vsi merodajni faktorji vse sile, da se jih znebimo ter se zavarujemo za bodočnost pred njimi!

Sokolova maskerada „Na severnem tečaju“. — Na odborovi seji z. dne 21. t. m. se je po dolgem ugibanju krstilo letošnja maskerado pod imenom „na severnem tečaju“. Hudomušen slučaj je hotel, da so drugorodni naši someščani izbrali za svojo letošnjo maskerado ravnoisto idejo, kar je v različnih zbudilo mnenje, naj bi si mi izvolili drugo misel, da ne bi se nam morda česa podtikalo.

Toda ideja o „severnem tečaju“ je tako lepa, da smo po treznem premišljevanju ukrenili ostati pri njej. — Sicer je res, da severni tečaj obstoji le iz ene točke in da tamkaj poleg nas ne bi imeli drugi prostora, toda — ako se sploh komu posreči dospeti tja gori — hočemo biti mi prvi in se tudi potem ne damo več odriniti.

Za l. planinski ples v Gorici je vsestransko povprašanje. Priprave pa tudi kažejo, da se priredi dne 1. svečana res nekaj novega in imenitnega. Mnogo udeležnikov v narodni in planinski noši se naznanja zlasti iz Tolmino, Bohinja in Bleda. Zato naj noben planinec in noben prijatelj planinske zabave ne zamudi pribititi ta večer v „Trg. dom“. Ker se posebna vabila na ime niso razposlala, naj se nikdo ne izgovarja, da ni bil osebno vabljen. Začetek je ob pol devetih, konec pa kakor nanese.

Drugi dan (2. svečana) je skupen izlet v Bohinjsko Bistrico in sestanek na sankališču. Za udeležbo izleta se je pravočasno javiti do nedelje 31. prosinca pri odseku I. plesa v Gorici („Trg. dom“). — Soška podružnica S. P. D.

André ša živ. — Iz prav zanesljivega vira smo zvedeli, da svetovno znani preiskovalec severnega tečaja André, katerega se je že smatralo mrtvega, še živi. André je našel na severnem tečaju velik del zemlje, na kateri namerava sezidati velikansko industrijsko mesto, v katerem se bodo izdelavali večinoma slamniki, pajčolanji, solčniki, pihalniki in drugi podobni predmeti, ki so dosedaj na severnem tečaju še neznan, in je pričakovati velikega prometa. — André nabira za svoje namere podjetne ljudi; obrnil se je tudi na tukajšnje trgovsko in obrtno društvo s prošnjo, ako mu zamore odposlati iz svoje srede podjetnih obrtnikov in trgovcev. Naše trgovsko in obrtno društvo se je o tem vprašanju prav resno posvetovalo in prišlo do zaključka, da se iz Gorice ne more preseliti niti en slovenski obrtnik ali trgovec, kajti pogrešalo bi se vsakega posameznika, ker je omenjeni stan za goriški slovenski razvoj eminentne važnosti; odposlal se mu je pa seznam onih goriških Slovencev, ki se ne drže gesla „Svoji k svojim“, katerih se v goriškem slov. življu ne pogreša in tudi ne bode pogrešalo. André sprejel je ponudbo in določil odhod iz Gorice na dan 23. svečana s polnočnim vlakom. Istega dne ob 8. uri zvečer mu prireje v „Trgovskem domu“ vsi ostali Slovenci krasno odhodnico. Sokol je prevzel nalogo, da razdeli med nje vozne listke, katere jim podarijo v slovo vsi slov. obrtniki in trgovci. Poslavljaljočim se razdele tudi pipo-ročna pisma na Andréja, da jih namesti stalno, da se ne vrnejo. Ostali pa bodedo rajali brez razlike stanu do jutrajnje zarje.

Bivši tržiški namestnik Gress in popolna narodna enakopravnost. — „Gorica“ je ponatisnila vse, kar je načelkar dr. Tuma proti Gabrščeku in kar mu je Gabršček čisto stvarno odgovoril. Na to pa je začela priobčevati v zadnji številki članke „Naše opazke“ I. — znamenje, da jih bo dosti. Že v prvem članku so same pogrete reči, že neštetokrat premlete in povedane sedaj tako, potem drugače, na to

zopet tako. Dr. Gregorčič ne zna drugega kot premlevati stare bajke. Osebnostni boj mu je nad vse. Ne briga se za to, da bi priborčevala „Gorica“ kake koristne članke, ampak osebni boj, to je vse pri njem. Zato bodo te „opazke“ samo osebno udrihanje, ki bo stalo dr. Gregorčiča obilo praskanja, A. Gabrščeku pa ne bo nič škodovalo.

„Naše opazke“ imajo za podlago same laži, farbarije in zavijanje. Članek farba, da je hotel bivši tržaški namestnik grof Goëss Gorisko pomiriti, spraviči obe slovenski stranki ter Slovence in avstrijsko misleče konservativne Lahe združiti proti ekstremistiški stranki. Članek pravi potem, da se je obetala popolna narodna enakopravnost, podpore kmetijstvu, dobava vode, regulacije itd. Ali glejte: Gabršček je nasprotoval in vse se je razbilo. Mogočen gospod ta naš Gabršček. Kar reče, pa se zgodi to, kar hoče, in tako mogočni gospodje kakor dr. Tuma ali Gregorčič ne morejo nič proti njemu! — — — Kakšna farbarija je tista napoved o enakopravnosti! Kdo le bo sedel na limanec nemu Goëssu ter mu verjel, da je za enakopravnost, ko smo ga poznali od vseh stranij za zagrizenega nasprotnika Slovencev? Grof Goëss je bil nadut nemški aristokrat, ki ni maral Slovencev in ki je jasno in odkrito povedal, da ne dosežemo nikoli enakopravnosti.

Grof Goëss je bil dne 18. julija 1899. v Kojskem v Brdih. Pozdravil ga je takratni kojsčanski župan gospod pl. Reja, ki je imel nanj prav lep govor, govor pravega slovenskega župana; povdarjal je, da v Brdih bivajo Slovence, ki branijo sebe in državo proti laškemu navalu. Pri pogovoru o reznih potrebah je naglašal namestnik, da država ne bo prispevala, dokler ne začne delovati deželni zbor. Župan pl. Reja je odgovoril, da se strinjajo s poslanci, in to tembolj, ker mi zahtevamo le enakopravnost, Lah pa primat. Ko je slišal namestnik besedo enakopravnost, je hitro rekel nekako razdražen proti županu: tega ne bo nikoli! V „Soči“ smo to približili s primernimi besedami, ki so ostro ožigosale namestnikovo izjavo. Javnost je pričakovala, da pride na to kak uraden dementi, pa ga ni bilo! To je bilo leta 1899. Dr. Gregorčič pa natvezuje slov. javnosti čez 10 let farbarijo, da je bil Goëss v letu 1900, torej leto dni po gorinji izjavi, za enakopravnost. Preneumno! Kaj takega zadnji klerikalca ne verjame! Goëss je hotel pomiriti Gorisko tako, da pahne slov. poslance pod laško peto. Tega ni storil on — storila pa sta to kardinal in dr. Gregorčič. Goëss je podil slov. poslance v zbornico ter hujškal proti njim na svojem pohodu po goriski deželi — ne pa da bi se ogreval za enakopravnost. Kdor je njemu kaj verjel v tem oziru, je bil bedak. — Govorjenje o „konservativnih“ Lahih v tisti dobi je tudi prazna fabula. Kje pa so bili? V dež. zboru je bil enoten laški klub in jasno je bilo, da pri takratnih razmerah ob ev. novih volitvah pride v zbornico zopet le enoten laški klub „ekstremnih“ mož. — Samo zavijanje in farbarije. Vse pa v ta namen, da morejo Gabrščeka delati krivega za reči, radi katerih so naredili krivega že stokrat in stokrat, pa se je vselej še pokazalo, da možje pri „Gorici“ le lažejo in obrekujejo.

Se ne daje mru. — Klerikalni glasili trdita, da se je bila oglasila za moje stanovanje v II. nadstropju ugledna slovenska družina, ki je ponujala za iste prostore veliko več nego plačujem jaz.

Na to izjavljam: Jaz plačujem 1300 K, kar je več nego dovolj za tako stanovanje. Ni mi znano, da se je kdaj potegovala za to stanovanje kaka ugledna slovenska družina, ki bi hotela plačati — veliko več! Ako je pa res kje taka družina, ki bi hotela plačati — veliko več, se ji taka prilika lahko ponudi, ker ji stanovanje rad odstopim. Tisti „veliko več“ za svojo najemno dobo odstopimo — dijaški kuhinji, ker „G. lj. p.“ ne reflektuje na ta povišek. Ljudski denar v G. lj. p. pa se obrestuje najmanj po 4 1/2%, razmeroma še više, torej prav dobro; na to stran so nepotrebne klerikalne skrbi.

Vprašam vso slovensko javnost: ali so še kje na svetu tako škandalozne razmere, da se vlačijo po časopisih in ostudnih polemikah take čisto zasebne reči? — Ker so klerikalci tako nesramni, vprašam še jaz: Zakaj pa Krojaška zadruga plačuje v isti hiši za svojo veliko trgovino le — 1000 K, dočim so

res že bili tu ugledni Slovenci, ki bi bili radi plačali — 2000 K? „Centralna“ zahteva in dobiva za malo boljše prostore — 3200 K, Lah „Krojaške zadruge“ pa plačuje tu le 1000 K!

A. G.—k.

Goriški Sokoli — pozor! — Vse brate Sokole opozarjamo na sankališče v Bohinjski Bistrici, kjer se vrši 7. febr. prva dirka. „Deželna zveza“ za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem“ je pripravljena dovoliti članom našega društva popust pri dnevnih listkih. Kdor ima čas, zamudi pač najlepšo zimsko zabavo, če ne zaupa svojih kosti vsaj enkrat gladkemu snegu. — Pojasnila daje tajnik br. Podgornik. — Na zdar!

Predpusne veselice. — Tolminsko prostovoljno gasilno društvo priredi plesni venček na Svečnico 2. febr. t. l. v dvorani g. Iv. Gabrščeka-Podšolarja. — Prostovoljno gasilno društvo v Kobaridu priredi ples tudi na Svečnico v dvorani hotela Devetakovega. — V Kanalu bo v soboto 30. t. m. veliki lovski ples, in sicer v gozdno opremljeni dvorani hotela „pri zlatem levu“.

Kako laža dr. Tumovo glasilo. — „Delavski list“ pripoveduje, da sta hčerki dr. Rybafa v Trstu članici tržaškega nemškega „Turnvereina“. To je grda laž. Dr. Rybaf ima le jedno hčerko, ki pa seveda ni članica „Turnvereina“. — Dr. Tuma razširja sedaj svoj list po deželi, v katerem je polno ugovorih lažij, obrekovanj in farbarij — zraven pa še tako debele, kakor gorišnja. Dober tek, kdor jih more požirati!

Goriška Slov. Mladina naznanja, da se vrši redna vaja pred velikim plesom v petek 29. t. m. pri Jelenu ob 8. zvečer. Pri tej je pred 8. uro, ker polni vojaški orkester bo igral le do 9. ure, potem oddelek orkestra. Vstopnina za gospode 1, za dijake 50 vin. — Gardedame proste.

Vrtar Engelsch s tukajšnjega državnega kolodvora je premeščen v Trst. Če bi Slovenec uganjal le stotinko takih rečij, kakor jih je uganjal E., bi ga zapodili — tega Nemca so pa le promestili! Wieserjev benjaminček!

Novo poslopje za ljudsko šolo zgradi gorisko mesto v Kapucinski ulici na bivšem Ritterjevem zemljišču. Kdaj pa zgradi novo poslopje za slovensko šolo? To je najboljši potrebu!

Železniška lokomotiva je strla sinoči blizu Dutovelj nekega človeka. Na reflektorju lokomotive je visel jopič; s sledovi je prišla lokomotiva v Trst.

Tvrška Saunig & Dekleva. — V notici pod tem naslovom zadnjič se je urinila pomota. Tvrška Dekleva ostane na svojem mestu, tvrška Saunig začasno v Nunski ulici št. 15, potem na Koranu.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Milo v korist družbe sv. C. in M. izdeluje in prodaja naša „Goriška tovarna mila“ vsled posebne pogodbe z vodstvom družbe v Ljubljani. — Milo je docela enako „Schichtu“; na jedni strani sti podobni sv. C. in M., na drugi pa je — k oz a s s o l n e m, posebno znanka naše tovarne. — Milo je izborne kakovosti in cena konkurenčna.

Zahtevajte povsod: milo družbe sv. C. in M.

Gostilničarski tečaj priredi v Gorici „Deželna zveza za promet tujcev“. Opozarjamo na važnost takega tečaja za gostilničarje posebno v onih krajih, ki se imajo razviti za tujski promet. Tečaj bi se otvoril sredi prihodnjega meseca in bi trajal približno 4 tedne. Poučevali bi strokovni učitelji teoretično in praktično v gostilniškem kuhanju, serviranju jedil in o hotelskem kletarenju. Praktičen poduk bi se vršil v katerem večjem hotelu v Gorici, hotelsko računstvo, knjigovodstvo itd. bi se predavalo v šoli.

Pozivljamo resno vse gostilničarje, ki so vneti za napredek v svoji obrti, da se priplase najkasneje do 30. t. m. pismeno pri Deželni zvezi za promet tujcev na Goriskem. V tečaj se sprejmejo gostilničarji in njih ženske ali možki družinski člani. Ker je le še nekaj mest prostih, naj se prosilci priglase čim prej.

Nakup konj za vojsko v Furlaniji. — Vojaška uprava hoče nakupiti za artilerijo večjo število konj tudi v Primorju. V ta namen se bo vršil ogled 27. apr. ob 10. uri dop. v Gradišču ob Soči. Prisestvovala bo vojaška

komisija. Upoštevalo se bo konje od 4 do 7 let, visoke 154 do 159 cm z dobrim hrptom ter dobro hojo. Za konje najboljše vrste se bo plačevalo po 700 K.

Politični pregled.

Ljubljanski dogodki v poslanski zbornici. — Danes se vrši razprava o štirih nujnih predlogih glede septemberskih dogodkov v Ljubljani.

Socialno zavarovanje. — Dr. Tresič-Pavičič je stavil v poslanski zbornici predlog, naj se razširi socialno zavarovanje tudi na pomorščake in ribiče.

Razne vesti.

V Ljubljani je bil v nedeljo shod, na katerem sta poslancu dr. Tavčar in dr. Oražen ostro govorila proti vladnemu sistemu, o Kranjski hraninici itd.

Na Prikopih v Pragi so ponavljajo konflikt med nemškimi dijaki in češkim prebivalstvom. Tako je bilo tudi v nedeljo. Ker je postal položaj nevaren, je moralo orožništvo izprazniti Prikope. Aretiranih je bilo več oseb.

„Patria“, laško liberalno politično društvo v Trstu, je bilo sklicalo za nedelje velik protestni shod, na katerem se je imelo slovesno protestovati proti vladni predlogi glede laške pravne fakultete na Dunaju. Velik shod pa se ni mogel vršiti, ker je prišlo s policijskim komisarjem vred samo 173 oseb na shod. O Trieste o nulla! so hoteli vpiti na shodu; „Trieste“ je izostal, prišla je „nulla“ in shod se je odložil, pa se v resnici ne bo vršil. Ta stranka je ob vsako zaslombo v tržaškem laškem ljudstvu.

Razpuščeno veteransko društvo v Ljubljani ima 23.000 K premoženja, kar je konfiscirala vlada. Društvo je bilo humanitarno, ker je podpiralo bolne člane, vdove in sirote.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju je imelo IV. red. obč. zbor v soboto 23. t. m.

„Klub slovenskih tehnikov“ v Pragi je imel svoj redni občni zbor v ponedeljek dne 25. prosinca 1909. ob 8. zvečer v restavraciji gosp. Matuna na Vinohradih.

Slovensko trgovsko društvo v Celju priredi svoj plesni venček dne 2. svečana t. l. v Nar. domu.

Slovensko planinsko društvo vabi na svoj IV. planinski ples, ki ga priredi v vseh prostorih narodnega doma v Ljubljani v ponedeljek dne 1. februarja 1909.

V Siciliji in Kalabriji se ponavljajo potresni sunki.

Žitev male loterije. — Pri tvrdki Körting v Leopoldovem okraju na Dunaju je tekom več let poneveril knjigovodja Oskar Gopeld K 63.000. Vse je zaigral v mali loteriji. Neka „vedeževalka“ mu je prorokovala, da ga mala loterija osreči. To ga je tako pretreslo, da je naprej zaigral neko malo dedščino, potem je pa postal defraudant.

Ogrski oficirji. — Kakor se poroča iz Stolnega belega grada, so streljali nekateri poročniki tamkajšnjega 17 honvednega pešpolka kakor tudi neki nadporočnik 10 husarskega polka v hotelu „kralj ogerski“ na električne obločnice, v kavarni je netresel eden teh junakov nekemu Weissu paprike v oči, in ko se je ta branil, so ga ogrski junaki podrli s sabljami na tla, da so ga morali odnesti v bolnišnico. Baje so streljali tudi v okna neke palače. Vojaška oblast je obveščena o vsem tem, ali kaj se jim zgodi? Najbrže se vsa reč lepo potlači, kakor je navada ob takih prilikah v avstro-ogrski armadi!

Absolvent trgovske šole

„Wertheimer“ v Pragi

zmožen slovenskega, srbsko-hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter nekoliko češkega, išče primerne službe.

Ponudbe je pošiljati na naše upravništvo. Isto daje tudi potrebna pojasnila.

Išče se

2 sobi z opremo (pohištvom) v najem takoj, ali pa v teku meseca februarja.

Več pove tvrdka
Pregrad & Černetič.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga ==

== oljkinega olja

prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Wolfette, Bari in Nica

• prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luč po 72 vin.

— Na debelo cene ugodne. —

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Mesto sluge in upravitelja

razpisuje društvo v Gorici.

Ponužbe je poslati na našo upravništvo.

Le v Gorici

+ tekal. Jos. Verdija II.

M. Gal, Trst Corso 4.

Specijalna tvrška gumijastih predmetov. Cevi za vodo, vino, pivo itd. Irigatorji, gumijaste vloge za postelje, nepremočljivo blago K 4-1, blazine iz gumijskega za bolnike, brizgalnice za klistiranje od 60 vin. višje. Kopalne bajne in irigatorji pripravljali za potovanje. Gumijaste okovi za berglje. Higienične umivalne gobe iz gumijske, zelo trpežne. Bideji. Higienični predmeti.

Predmeti za bolnike. Termometri za bolnike, kopeli in sobni termometri. — Kompletni irigatorji od K 2-50 višje. — Brizgalnice za nos, ušesa in oči. Pršne kopeli za nos. — Nočne posode tudi za bolnike. — Aparat za bolnike, kateri močijo. — Nosi se na životu. — Aparati za steriliziranje mleka za otroke. — Zaključki za lež. — Prizniz-obkladki. — Billrot & Mossetig - batist.

Kirurški predmeti. — Pravat-brizgalnice, berglje, aparati za inhaliranje, vata dr. Brunsa 1/4 kg 80 vin., 1/2 kg K 150, 1 kg K 300. — Preveze za otroke. Flanela. — Preveze za krčne žile. — Ortopedični predmeti. Nogovice iz elastične krčne žile. — Kilni pasovi. — Preveze za život. — Ortopedični moderci (Geradehalter), naramnice in podveze za nogovico.

Dišave za mila, ta - in inozemstva. **Toaletni predmeti.** — Ščetke za zobe in za obleke, glavnički, ogledala itd. — Razpraševalci za dišave.

D žni plašč

pristno angleški, garantirano nepremočljivo blago za gospode in dame gotovi in po meri od 85 K višje. Cene brez konkurence! Diabolo-Igre. Diabolo-Igre.

Cenjenim odjemalcem v Gorici in na deželi
priporoča

pšenično moko
Vlastelinski valjčni mlin v Nuštro
(SLAVONIJA),

katera prekaša v donašanju in v dobroti vse moke in je nedosegljiva, kar priznajo vsi oni, ki so jo dosedaj poskusili.

Zastopnik za Gorico in okolico

Josip Marmolja,
Miren pri Gorici

zalagatelj deželnih pridelkov in kolonijalnega blaga.

MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir
Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski
(last verskega zaloga).

Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: Solkan; Trst, Via della caserma 4;

Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novoji obali.

Zastopstva: Egypt in Levanta.

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografični zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružno glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

Potnikom v Ameriko

priporoča

„Generalna Agentura“ Im Obersteg & Co Basel, filialka Buks (na meji Avstria-Švica)
najhitreje in varno vožnje preko Buks-Basel-Paris-Havre (via Sout'ou) ali Paris Cherbourg, z najnovejšimi in modernimi brzoparniki „American in White Star Line“ prevoz čez morje v resnici 5, do 6 dni, garantira se vsakemu, da je gotovo ukraan, izborna hrana in postrežba, cene nizke.

Za vsakršno pojasnilo glede cen — plovnih in voznih redov itd. — obrnite se vedno na:

„Agentura“ Im Obersteg & Co Filialka Buks (Rheintal) Švica P. O. Bax N. 833.

Franc Silič sin, zidarski mojster
v Gorici, Via Macello št. 16.
Sprejema vsakovrstna zidarska dela.
Cene zmerne.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbo po 5½%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6%.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadrugnikov 1807 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550.77. Posojila: 1.699.186.77. — Rezervni zaklad: 85.954.35. — Vrednost hiš: 112.328.—

Kinematograf: Salon Central.

Samo 4 dni

(24. 25. 26. in 27. januarja)

Tragični dogodki grozovitega potresa v Messini.

Drugi oddelek pretresljivih dogodkov grozne podzemeljske moči, krivda predstavljajoče nesreče Prevaženje živil z ladije. — Vrtje obrežja in železnice. — Goreče poslopje mestnega magistrata. — Spravljanje denarnih omar v shranilnice. — Beg ljudstva iz mesta pri drugem potresu. — Strah prebivalcev. — Odid ostalega ljudstva na ladijo.

Messina pred potresom.

Zadnje slike prekrasnega mesta pred grozno nesrečo. In več drugih slik komične vsebine.

Predstave: Ob delavnikih ob 5. ½7. in 8. uri zvečer. V nedeljo predpoldne v ½11. uri; popoldne ob 2. 3. 4. 5. 6. 7. in 8. uri.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

Igra kakoršenkoli komad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren — Gorica

ulica Teatro.

Nova pomladanska moda

nad 500 novih volnin in različnega blaga za obleke in bluže je dospelo v Trgovski dom.

— Vsled velikanske izbere se prodaja ceneje kot povsod drugod. —

Uzorci zastonj!

Pregrad & Černetič

Gorica, Trgovski dom.